

Versió vigent: 01.01.2021 -

Llei 15/2008, de 5 de desembre, de la Generalitat, d'Integració de les Persones Immigrants en la Comunitat Valenciana.

(DOGV núm. 5911 de 11.12.2008) Ref. 014362/2008

Sia notori i manifest a tots els ciutadans que Les Corts han aprovat, i jo, d'acord amb el que estableixen la Constitució i l'Estatut d'Autonomia, en nom del Rei, promulgue la llei següent:

PREÀMBUL

Esta llei té com a fi establir les bases fonamentals d'un model que possibilita l'efectiva integració social de les persones immigrants que es troben en la Comunitat Valenciana. Una integració que ha de consolidar-se per mitjà d'una convivència respectuosa amb els valors constitucionals i que contribuïska al benestar de tots. El nombre de persones que, provinents de la resta del món, decideixen buscar noves oportunitats en la Comunitat Valenciana és cada vegada major, una realitat que ha quedat reflectida en el mateix Estatut d'Autonomia quan es refereix a este col·lectiu social com un dels àmbits d'actuació primordial de la Generalitat. Així, doncs, el creixement de la població immigrant en la Comunitat Valenciana projecta nous reptes a la societat valenciana en general, i als poders públics en particular.

La integració de les persones immigrants en la societat valenciana implica el reconeixement d'una sèrie de drets, com també el compliment d'uns deures que parteixen dels criteris de convivència i organització característics de la societat espanyola i valenciana. Tot això dins del respecte a la identitat cultural i religiosa dels nouvinguts. En este sentit, la integració només pot fer-se efectiva a través del coneixement mutu. Per a això, els poders públics han de promoure les mesures necessàries per a aconseguir este fi. En este sentit, esta llei recull mesures ja existents i estableix unes altres de noves, atorgant-los el rang de llei.

La Llei d'Integració de les Persones Immigrants en la Comunitat Valenciana té en compte diversos aspectes, en harmonia amb les directrius marcades per la Unió Europea en la Directiva 2003/109/CE, relativa a l'estatut dels nacionals de tercers països residents de llarga duració; en la Decisió del Consell de ministres de Justícia i Assumptes d'Interior a Brussel·les de 19 de novembre de 2004, i en la Comunicació de la Comissió (2005) 389 que porta per títol «Programa Comú per a la Integració-Marco per a la integració dels nacionals de tercers països en la Unió Europea». Estos documents subratllen el caràcter transversal de les polítiques d'integració, les quals han de tindre en compte no solament aspectes econòmics i socials, sinó també aquells relacionats amb la diversitat cultural i religiosa, la ciutadania i la participació.

Certament l'estrangeria és una competència de l'Estat, però una vegada que les persones immigrants entren a Espanya s'originen necessitats que han de ser ateses, amb independència de la situació en què es troben. Eixes necessitats se centren, bàsicament, en les àrees dels servicis socials, d'educació i de sanitat, matèries que han sigut objecte de transferència a la Generalitat.

II

L'article 10.3 de l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana, quan descriu els àmbits en què la Generalitat centrarà els seus esforços en polítiques socials d'integració, assenyala que «en tot cas, l'actuació de la Generalitat se centrarà primordialment en els àmbits següents: [...] drets i atenció social de les persones immigrants amb residència en la Comunitat Valenciana». Per la seua banda, l'article 59.5 de l'Estatut d'Autonomia estableix que «la Generalitat col·laborarà amb el Govern d'Espanya pel que fa a polítiques d'immigració», de la qual cosa es dedueix que la Comunitat Valenciana té un important paper a exercir en esta qüestió, en especial en el camp de la integració i l'atenció de les persones immigrants en la societat d'acollida.

La societat que la Constitució Espanyola reflexa és democràticament avançada i en esta està latent de manera intensa un interès per la igualtat material, per la qual cosa obliga als poders públics a remoure tots els obstacles que impedisquen que la igualtat siga real i efectiva. L'article 10.3 de l'Estatut d'Autonomia està en plena consonància amb l'article 9.2 de la Constitució Espanyola, que incorpora la dimensió material del principi d'igualtat i obliga les distintes administracions a adoptar les mesures necessàries per a garantir que els drets i llibertats siguen efectius i a remoure els obstacles que impedisquen el seu gaudi. La norma que ara s'aprova és un mitjà pel qual la Generalitat pretén fer possible eixa plena igualtat, i assegura, al mateix temps, el manteniment de les prestacions reconegudes als nacionals.

La present llei es dicta en l'exercici de les competències de la Generalitat i amb el respecte a les competències estatals. En desplegament del principi de lleialtat institucional, esta llei respon als postulats de la col·laboració amb les autoritats estatals i les corporacions locals en una matèria tan sensible.

III

El Títol I regula les línies bàsiques de la Llei, el seu objecte, àmbit subjectiu, principis, fins i mitjans. En este punt cal destacar que la Llei pretén la integració de tot estranger que es trobe en la nostra Comunitat, a qui no se li aplique el règim comunitari, com a col·lectiu amb unes necessitats específiques que difereixen del tractament jurídic i de les circumstàncies en què es troben els ciutadans europeus que resideixen a la Comunitat Valenciana. Així mateix subratllar que la dignitat de les persones i la igualtat són els elements centrals de tota actuació encaminada a la integració de les persones immigrants.

El títol II estableix un nou instrument d'integració, el compromís d'integració. La incorporació plena de les persones immigrants exigeix un compromís mutu entre la societat valenciana i la persona immigrant per a la seua plena incorporació en aquella. Per a aconseguir la integració efectiva es posa a disposició de les persones immigrants de la Comunitat Valenciana un programa voluntari de comprensió de la societat valenciana, que garanteix a la persona immigrant el coneixement dels valors i regles de convivència democràtica, dels seus drets i deures, de l'estructura política, la cultura i els idiomes oficials de la Comunitat Valenciana i de les implicacions de la diversitat cultural. Tot això des del ple respecte a la cultura del nouvingut, a qui també se li faciliten mitjans per a donar-la a conèixer. Mesures semblants ja han sigut aplicades en altres països de la Unió Europea amb dilatada experiència en el fenomen migratori i en la integració, on s'han obtingut resultats positius, com Holanda, Àustria, França, Bèlgica, Regne Unit, Dinamarca, Suècia i Alemanya. D'altra banda, este instrument d'integració es troba en plena consonància amb la Directiva 2003/109/CE i amb la Comunicació de la Comissió (2005) 389.

Posteriorment, el títol III regula diversos instruments administratius i mesures necessàries d'actuació que obliguen a tots els poders públics, com són els plans d'integració de la Generalitat, la col·laboració amb les entitats locals, el Fòrum Valencià de la Immigració, la mediació intercultural, la Xarxa d'Agències de Mediació per a la Integració i la Convivència Social i els espais interculturals. Així mateix, es fa menció especial que les persones immigrants han d'estar representats en els instruments de participació ciutadana.

El títol IV comença la seua regulació amb l'acollida, caracteritzada per ser la situació en què es troba tota persona immigrant des de la seua entrada a Espanya i, per tant, en la Comunitat Valenciana, que requereix una actuació immediata per part dels poders públics.

L'assistència sanitària es considera el primer pilar per a la integració, ja que és el mitjà perquè la persona pugua disfrutar i exercir les seues potencialitats de participació activa en la vida social. La Llei d'Ordenació Sanitària de la Comunitat Valenciana recull, com a principi rector, la universalització de l'atenció sanitària i, en execució tant d'esta norma com de la resta de la

normativa estatal i autonòmica d'aplicació, la Conselleria de Sanitat acreditarà el dret a les prestacions sanitàries de les persones immigrants, en els casos i en la modalitat que calguen. S'inclou la targeta sanitària com el document bàsic en què la persona immigrant disposarà de la informació que facilite el seu accés a l'assistència sanitària.

El dret a l'educació és el segon pilar per aconseguir la integració de les persones immigrants. Es parteix de les previsions establides en la legislació estatal, però es potencia el compromís dels poders públics valencians. Es reconeix el respecte a la llibertat de consciència i conviccions religioses, ètiques, morals i ideològiques de les persones immigrants en els centres escolars d'acord amb la Constitució, que només es veuran limitades quan contravinguen la dignitat de les persones i els drets i llibertats fonamentals.

L'ocupació i la formació són el tercer pilar de la integració, per la qual cosa la Llei estableix una sèrie de mesures encaminades a este fi i considera la necessitat que els poders públics oferisquen a la persona immigrant informació i formació bàsica, així com facilitats per a fomentar la reorientació laboral i l'accés a l'ocupació.

L'accés a l'habitatge exigeix polítiques actives per part dels poders públics, a fi de facilitar la integració de les persones immigrants. Per això, la Llei estableix una sèrie combinada de servicis i actuacions que els facilite l'elecció adequada i efectiva d'un habitatge en bones condicions; en este sentit, la informació i la implicació de les mateixes persones immigrants en este procés es mostren com a instruments imprescindibles per a evitar els guetos i promoure la llibertat d'elecció en este sector.

Continua el títol IV amb una menció especial per als col·lectius de persones immigrants més desfavorits, i per això més necessitats d'atenció. Es tracta de destacar la necessitat d'atendre els menors i jòvens, la inserció social dels quals passa per una necessària integració en una família degudament vertebrada. Per això, els processos de reagrupació familiar exigeixen el compromís de garantir que eixe nucli familiar siga el que permeta als menors i jòvens el desplegament adequat de la seua personalitat. La dona immigrant suma dos factors de desigualtat contra els quals els poders públics han de lluitar. Per això, es destaca la necessitat de plans concrets d'actuació en matèria de formació i educació destinats a la dona, a qui s'oferiran els mitjans i instruments que li permeten reconèixer i trobar la seua posició igualitària en la societat d'acollida. El respecte a les idees religioses i a la cultura pròpia no pot ser un impediment perquè la dignitat de la dona i el principi d'igualtat siguen plens i efectius.

El títol IV inclou la regulació d'actuacions encaminades a facilitar o ajudar la persona immigrant en el retorn al seu país d'origen quan pose fi a la seua estada entre nosaltres. Es pretén amb això que la persona immigrant tinga una eixida d'Espanya sense dificultats, i per a això se li ajudarà en la resolució dels tràmits de retorn, i se li facilitarà la informació necessària que, si és el cas, li permetrà exercir en el futur els drets que haguera generat durant la seua estada entre nosaltres.

Finalment, el títol IV subratlla la figura del codesenrotllament com a mètode d'integració de les persones immigrants, en especial, a través de la seua col·laboració en la política valenciana de cooperació al desenvolupament en favor dels seus països d'origen.

TÍTOL I

Objecte, àmbit, principis, fins i mitjans

Article 1. Objecte

1. La present Llei té com a objecte establir les mesures que faciliten la integració de les persones immigrants en la Comunitat Valenciana.

2. A l'efecte d'esta Llei, la integració és un procés en dos direccions, que pressuposa tant la voluntat de les persones immigrants d'integrar-se en la societat d'acollida i la seua responsabilitat a l'hora de portar esta voluntat a la pràctica, com la voluntat de la societat d'acollida d'acceptar i incloure a les persones immigrants. Amb este procés es pretén que les persones immigrants, procedents d'un àmbit cultural i geogràfic divers, adquirisquen les capacitats indispensables per a poder relacionar-se amb la societat valenciana d'acollida i les seues institucions, en les mateixes condicions que qualsevol altre ciutadà.

Article 2. Àmbit subjectiu d'aplicació

A l'efecte de la presente Llei, s'entendrà per persona immigrant a tot estranger a qui no se li aplique el règim comunitari que es trobe a la Comunitat Valenciana en qualsevol de les situacions

administratives previstes en la Llei Orgànica 4/2000, d'11 de gener, sobre drets i llibertats dels estrangers a Espanya i la seua integració social.

Article 3. Principis rectors de la integració

1. El principi general pel qual es regirà l'aplicació de la present llei és el de ple respecte a la dignitat igual de totes les persones i la garantia de no-discriminació per raó de la condició de persona immigrant.

2. En aquells àmbits en què la condició de persona immigrant pugua comportar una situació objectiva de desigualtat es podran aplicar mesures d'acció positiva.

3. Respecte de les manifestacions inherents a la diversitat cultural o religiosa de les persones immigrants, en tant siguen respectuoses amb els valors, principis i drets fonamentals establits en la Constitució Espanyola i amb els Acords Internacionals en matèria de drets humans ratificats per Espanya.

4. L'afavoriment de polítiques efectives de participació cívica, social, econòmica i cultural, per a aconseguir la màxima interrelació i coneixement mutu.

Article 4. Fins de la integració

1. Garantir el màxim nivell de desplegament i aplicació dels valors, principis, drets i deures consagrats en la Constitució, en l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana i en la resta de l'ordenament jurídic.

2. La plena incorporació de les persones immigrants al desenrotllament cultural, laboral, institucional i polític de la societat civil valenciana, contribuint així a l'erradicació de qualsevol classe de racisme o xenofòbia.

3. Manteniment de la identitat pròpia de la Comunitat Valenciana, respectant la diversitat cultural dins del marc constitucional.

Article 5. Mitjans

Els mitjans que esta llei estableix per al compliment dels seus fins són jurídics, econòmics, formatius, educatius i socials:

1. S'afavorirà la major efectivitat del dret de les persones immigrants a l'assistència jurídica, si és el cas gratuïta, en els procediments administratius o judicials en els que siguen part i es promourà l'accés a un assessorament jurídic de qualitat que permeta el ple coneixement dels drets i obligacions que els atribueix la legislació vigent.

2. El Consell inclourà, en el Projecte de Llei de Pressupostos de la Generalitat, una partida específica destinada a la integració de les persones immigrants conforme a l'àmbit d'actuació en què siga competent.

3. En els programes formatius i educatius, escolars o extraescolars, s'inclourà la integració de les persones immigrants com a element imprescindible per a facilitar el coneixement de la diversitat cultural.

4. L'Administració pública valenciana constituirà òrgans específics destinats a la integració de les persones immigrants i potenciarà la col·laboració administrativa amb este fi.

5. Es realitzaran campanyes públiques de sensibilització i de promoció de la integració, orientades, de manera especial, a l'eliminació de conductes xenòfobes i racistes.

6. La Generalitat podrà atorgar un reconeixement especial a aquelles persones o entitats que destaquen per les seues actuacions integradores i de foment de la convivència entre diverses cultures, d'acord amb els principis i fins establits en la present llei.

TÍTOL II

Del compromís d'integració

Article 6. Compromís d'integració

1. Amb caràcter voluntari, es posa a disposició de les persones immigrants majors d'edat que residisquen en la Comunitat Valenciana un compromís d'integració, com a manifestació del mutu interès per procurar la plena incorporació en la societat valenciana.

El compromís d'integració consisteix en l'oferiment, per part de la Generalitat, d'un programa voluntari de comprensió de la societat valenciana que facilite a la persona immigrant els coneixements bàsics sobre aquella i en la manifestació de la voluntat de la persona immigrant de seguir amb aprofitament este programa.

2. La persona que supere amb aprofitament este programa rebrà un certificat acreditatiu, que podrà fer valdre en les seues relacions socials i jurídiques.

3. La Generalitat es compromet a fomentar les condicions adequades perquè les persones immigrants puguen mantindre la seua cultura, dins del marc constitucional.

Article 7. Contingut del programa voluntari de comprensió de la societat valenciana

1. El programa voluntari de comprensió de la societat valenciana garanteix a la persona immigrant el coneixement dels valors i regles de convivència democràtica, dels seus drets i deures, de l'estructura política, la cultura i els idiomes oficials de la Comunitat Valenciana.

2. Les activitats formatives oportunes es realitzaran tenint en compte la situació personal, familiar i laboral de la persona immigrant i des del ple respecte a la seua cultura i religió, dins del marc constitucional.

Article 8. Aplicació del programa voluntari de comprensió de la societat valenciana

Reglamentàriament es desenrotllarà este programa, el seu contingut, fases i duració, així com el sistema d'execució i participació en ell d'Entitats Locals, Universitats, Col·legis Professionals, Organitzacions no governamentals, Organitzacions Sindicals, Organitzacions empresarials, associacions de persones immigrants i altres entitats o associacions d'interés general.

TÍTOL III

De l'organització i actuacions públiques en matèria d'integració de les persones immigrants

CAPÍTOL I

Dels plans d'integració

Article 9. Dels plans d'integració

1. La Generalitat elaborarà plans d'integració de les persones immigrants com els instruments que recullen els projectes d'actuació dels poders públics de la Comunitat Valenciana durant un període de temps, i fixarà en estos els seus objectius, els subjectes compromesos i els mitjans disponibles.

2. Els plans establiran les actuacions que els poders públics de la Generalitat han de realitzar per a facilitar una plena integració social de les persones immigrants.

3. La conselleria competent en matèria d'immigració coordinarà l'elaboració d'estos plans, en els quals participaran les conselleries que tinguen competència directa o indirecta en matèria d'immigració, així com les entitats locals, i se sotmetran a consulta del Fòrum Valencià de la Immigració.

4. Els plans d'integració han de contindre, en tot cas, una previsió del seu cost i els mecanismes per al seu finançament.

Article 10. Contingut dels plans d'integració

Els plans han de recollir, almenys, les matèries següents:

a) Mesures concretes d'actuació que, per les circumstàncies, es consideren rellevants per a garantir l'equiparació de drets i deures de totes les persones, i, a les persones immigrants en particular, el principi d'igualtat d'oportunitats en tots els àmbits de la vida social valenciana.

b) Accions positives per mitjà de l'adopció de mesures específiques dirigides a combatre les discriminacions que puguen patir les persones immigrants en l'exercici dels seus drets.

c) Mesures que promoguen una convivència ciutadana en què primen els valors democràtics de solidaritat, tolerància, coneixement mutu i respecte a la diversitat, i que inspiren actituds contràries a tot tipus de racisme i xenofòbia.

d) Programes de formació i sensibilització, dirigits al personal de l'administració Pública, que permeten al dit personal una millor comprensió del fenomen migratori en els seus diferents aspectes i els capacite per a percebre i avaluar les necessitats que les persones immigrants plantegen, així com, al mateix temps, transmetre a estos els valors i principis de convivència de la nostra societat i les vies d'integració en la mateixa.

e) Actuacions que afavorisquen la prestació d'assistència jurídica a les persones immigrants i la recepció d'un assessorament jurídic que els permeta l'exercici dels drets i el compliment de les obligacions que preveu la normativa vigent.

f) Actuacions que afavorisquen de forma específica el reconeixement i el desplegament dels drets que els menors immigrants tenen reconeguts en la legislació vigent.

g) Mesures que garantisquen la plena escolarització dels menors. Es prestarà especial atenció a l'alumnat amb necessitats de compensació educativa per presentar retard en l'escolarització o desconeixement dels idiomes oficials de la Comunitat Valenciana, per mitjà de programes d'acollida al sistema educatiu.

h) Mesures que afavorisquen el coneixement de les llengües oficials de la Comunitat Valenciana.

i) Actuacions en matèria de sanitat i d'habitatge que garantisquen els drets reconeguts en esta llei.

j) Actuacions que afavorisquen la formació i l'ocupació de les persones immigrants per a la seua plena integració social.

CAPÍTOL II

Coordinació i cooperació administrativa

Article 11. Col·laboració amb les entitats locals

La Generalitat recolzarà i fomentarà la posada en marxa de plans locals o programes d'integració de les persones immigrants en les entitats locals de la Comunitat Valenciana i la seua coordinació amb la política autonòmica d'integració.

Article 12. Coordinació

La Generalitat coordinarà les polítiques i accions d'integració de les persones immigrants en la Comunitat Valenciana, fomentant mecanismes de col·laboració amb els agents econòmics i socials i les entitats ciutadanes, que s'establiran reglamentàriament.

CAPÍTOL III

De la mediació i dels organismes d'integració

Article 13. De la mediació intercultural

1. La mediació intercultural té com a objecte, a través del diàleg i la comprensió mútua, facilitar la convivència entre les persones o grups pertanyents a una o diverses cultures.

2. L'Administració autonòmica promourà instruments de mediació intercultural com a mecanisme d'integració.

Article 14. El mediador intercultural

L'Administració autonòmica afavorirà la formació especialitzada de mediadors interculturals, com a instrument d'integració. Estos han d'actuar en tot moment des de la imparcialitat, el diàleg i l'acostament de postures.

Article 15. Oficines Pangea d'atenció a persones migrants ¹

1. Les oficines Pangea d'atenció a persones migrants són oficines de l'Administració local d'informació, mediació, assessorament i orientació a les persones migrants sobre els recursos de l'Administració i de les entitats, com també de desenvolupament de projectes d'interculturalitat.

2. La Xarxa Pangea és un instrument de coordinació de les polítiques d'atenció a les persones migrants amb els ens locals de la Comunitat Valenciana que disposen d'oficines.

3. La Generalitat, en col·laboració amb les entitats locals, fomentarà la creació d'oficines Pangea, i determinarà els serveis mínims que aquestes han de cobrir.

4. Les oficines Pangea podran ser creades i finançades per la Generalitat i les entitats locals mitjançant contracte-programa de caràcter pluriennal. Reglamentàriament es desenvoluparà l'organització i funcionament de les oficines esmentades, com també de la Xarxa Pangea.

¹ L'article 15 es modifica per l'article 63 de la **Llei 3/2020, de 30 de desembre**, de la Generalitat, de mesures fiscals, de gestió administrativa i financera i d'organització de la Generalitat 2021 (DOGV núm. 8987 de 31.12.2020) Ref. Base de dades 010710/2020.

Article 16. Espais interculturals

La Generalitat, en col·laboració amb les entitats socials i locals, recolzarà la creació d'Espais Interculturals on els nacionals i les persones immigrants procedents de diferents cultures puguen desenrotllar activitats que afavorisquen la convivència i la integració intercultural.

Article 17. Altres organismes d'integració de les persones immigrants

1. El Fòrum Valencià de la Immigració és l'òrgan col·legiat consultiu, la composició del qual, organització i funcionament es regularan reglamentàriament.

2. L'Observatori de la Immigració té per comesa realitzar informes sobre la situació de la immigració en la Comunitat Valenciana.

3. Es podran crear altres òrgans, de caràcter permanent o temporal, per als fins que s'establisca a favor de la integració plena de les persones immigrants.

CAPÍTOL IV

De la participació ciutadana de les persones immigrants

Article 18. Participació ciutadana

1. La Generalitat afavorirà, en els casos que calga, la representació de les persones immigrants en els instruments de participació ciutadana previstos en la Llei de Participació Ciutadana de la Comunitat Valenciana, individualment o a través de les seues entitats associatives més representatives.

2. La Generalitat fomentarà la inclusió de la persona immigrant en el teixit associatiu valencià.

3. La Generalitat facilitarà la participació de les persones immigrants en el voluntariat valencià, d'acord amb la regulació establida en la Llei valenciana del voluntariat.

4. La Generalitat durà a terme campanyes informatives i formatives de les persones immigrants amb la finalitat de promoure i desplegar els valors i avantatges de la participació ciutadana.

5. La Generalitat facilitarà i promourà la participació de les persones immigrants en tots els àmbits de la societat valenciana, fent-los-en partícips de la vida social, cultural i política. ²

TÍTOL IV

Dels àmbits d'actuació

CAPÍTOL I

De l'acollida

Article 19. De l'acollida

S'entén per acollida el conjunt d'actuacions que es realitzen, en un període inicial, per a atendre les persones immigrants que vénen a la Comunitat Valenciana, amb independència de la seua situació administrativa.

Article 20. Servicis que comprén l'acollida

1. Els servicis que comprén l'acollida a les persones immigrants que la requerisquen consisteixen a:

a) Facilitar els mitjans que permeten una comunicació i comprensió inicial eficaç.

b) Proporcionar assistència sanitària en els termes establits en la legislació vigent.

c) Facilitar, si és el cas, una primera comunicació amb els seus parents en el país de procedència; amb les autoritats consulars o diplomàtiques del seu país; i amb la persona, empresa, entitat o família receptores a Espanya.

d) Informar, orientar i assessorar les persones immigrants sobre els seus drets i deures.

e) Proporcionar, si és el cas, una informació bàsica i comprensible sobre la ciutat, localitat o comarca de destinació, dels hàbits de vida més comuns dels esmentats llocs i entorns, així com sobre la salut i les pràctiques de vida saludables.

f) Informar sobre els servicis socials a què pot acudir.

² El número 5 de l'article 18 s'introdueix per l'article 113 de la **Llei 10/2015, de 29 de desembre**, de mesures fiscals, de gestió administrativa i financera, i d'organització de la Generalitat. (DOGV núm. 7689 de 31.12.2015) Ref. Base de dades 009939/2015.

g) Orientar sobre els centres d'interés, com a organitzacions no governamentals, associacions, centres de culte o servicis religiosos, si així ho sol·licita. En cap cas serà preguntat sobre la seua fe o creença.

h) Facilitar l'accés a uns coneixements bàsics dels idiomes oficials de la Comunitat Valenciana.

i) Procurar, si és el cas, el coneixement bàsic que els permeta la utilització i gaudi de les vivendes on hagen de viure de manera respectuosa amb les normes establides, així com informació dels servicis públics existents en matèria d'ajuda per a l'accés a la vivenda.

j) Proporcionar, si és el cas, els mitjans per a atendre temporalment les necessitats bàsiques de la persona immigrant.

2. L'acollida dels menors tindrà en compte, de manera especial, la necessitat d'atendre la seua formació educativa, facilitar l'escolarització i l'accés, si és el cas, a programes d'educació compensatòria i d'acollida escolar.

3. Els menors immigrants no acompanyats, en règim d'acollida, a més de beneficiar-se dels servicis regulats en este article, rebran de l'administració competent l'atenció immediata que necessiten, en la forma establida en el capítol VI del present títol.

Article 21. Els centres d'acollida

1. Els centres d'acollida són unitats administratives o servicis atesos per organitzacions socials, sense finalitat lucrativa, registrades com a tals en el registre que reglamentàriament estiga establert.

2. El personal d'acollida, integrat en els centres, oferirà els servicis de l'acollida de manera personalitzada a les persones immigrants, a fi de conèixer la persona, els seus problemes i necessitats, i informar i proposar les mesures més adequades.

Article 22. Regulació dels centres d'acollida

Reglamentàriament es regularan els centres d'acollida. Cal ajustar-se, especialment, als mitjans personals i materials amb què han de comptar, els termes en què es facilitaran estos servicis i el seu sistema de finançament, atenent a criteris objectius, generals i transparents, que en cap cas podran proporcionar lucre o guany.

CAPÍTOL II

De la salut i l'assistència sanitària

Article 23. Dret a l'assistència sanitària

Les persones immigrants que es troben a la Comunitat Valenciana tenen dret a l'assistència sanitària, que els proporcionarà el Sistema Sanitari Públic de la Comunitat Valenciana, en els termes establerts en la Llei d'Assegurament Sanitari del Sistema Sanitari Públic de la Comunitat Valenciana i en la Llei Orgànica 4/2000, d'11 de gener, sobre drets i llibertats dels estrangers a Espanya i la seua integració social.

Article 24. De la targeta sanitària

Les persones immigrants tenen dret a la concessió de la targeta sanitària a través de les vies establides per la normativa aplicable i sempre que reunisquen els requisits imprescindibles per a la seua obtenció.

Article 25., L'assistència sanitària als menors immigrants

Les persones immigrants menors d'edat tenen dret a l'assistència sanitària en les mateixes condicions que els menors espanyols, d'acord amb el que estableix l'article 12 de la Llei Orgànica 4/2000, d'11 de gener, sobre drets i llibertats dels estrangers a Espanya i la seua integració social.

Article 26. L'assistència sanitària a les dones immigrants embarassades

Les dones immigrants embarassades tenen dret a l'assistència sanitària durant l'embaràs, part i postpart, en les mateixes condicions que les dones espanyoles, d'acord amb el que estableix l'article 12 de la Llei Orgànica 4/2000, d'11 de gener, sobre drets i llibertats dels estrangers a Espanya i la seua integració social.

Article 27. L'assistència sanitària d'urgència

Les persones immigrants tenen dret a l'assistència sanitària pública d'urgència davant de la contracció de malalties greus o accidents, siga quina siga la seua causa, i a la continuïtat d'esta atenció fins a la situació d'alta mèdica, d'acord amb el que estableix l'article 12 de la Llei Orgànica 4/2000, d'11 de gener, sobre drets i llibertats dels estrangers a Espanya i la seua integració social.

CAPÍTOL III
De l'educació i la cultura**Article 28. Educació i integració**

1. Es garanteix l'accés dels menors immigrants a l'ensenyament bàsic, gratuït i obligatori, en les mateixes condicions que als menors espanyols.

La integració tardana dels menors immigrants al sistema educatiu valencià es realitzarà ateses les seues circumstàncies, coneixements, edat i historial acadèmic, de manera que puguen incorporar-se al curs més adequat a les seues característiques i coneixements previs, amb els suports oportuns, i d'esta manera continuar amb aprofitament la seua educació.

S'aplicaran les mesures oportunes per a escolaritzar els menors immigrants amb necessitats educatives especials, derivades de situacions socials o culturals desfavorides, en els centres sostinguts amb fons públics.

2. Es proporcionaran a les persones immigrants els mitjans per a adquirir el coneixement dels idiomes oficials de la Comunitat Valenciana, a fi d'adquirir un nivell de competència mínim que els permeta la comunicació necessària i el ple exercici del dret a l'educació.

3. Les persones immigrants escolaritzats han d'acceptar les normes establides de caràcter general i les de convivència dels centres educatius en què s'integren, si bé tenen dret que es respecten les seues idees i creences, d'acord amb el que estableix la Constitució.

Article 29. De l'educació no obligatòria

1. Es garanteix el dret de les persones immigrants a l'educació no obligatòria, a l'obtenció de les titulacions acadèmiques corresponents i a accedir al sistema públic de beques i ajudes, d'acord amb el que estableix la legislació vigent.

2. La Generalitat adoptarà les mesures oportunes a fi de potenciar l'accés de les persones immigrants als centres de formació d'adults.

Article 30. Mesures públiques en matèria d'educació de les persones immigrants

Per a garantir i potenciar la plena efectivitat del dret a l'educació de les persones immigrants, la Generalitat adoptarà, entre altres, les mesures següents:

a) Implantar plans de col·laboració amb els ajuntaments en matèria d'escolarització de menors i lluita contra l'absentisme de les persones immigrants. Estos plans establiran el cost de les mesures i el sistema de finançament.

b) Introduir en tots els nivells educatius continguts d'educació intercultural.

c) Promoure, en col·laboració amb els ajuntaments i entitats socials, activitats escolars i d'oci i temps lliure que combaten el racisme i la xenofòbia i fomenten els drets humans i el respecte a la diferència.

d) Articular mesures complementàries de suport a l'escolarització de menors immigrants.

e) Qualsevol mesures d'anàloga naturalesa i finalitat.

Article 31. Mesures públiques culturals per a la integració

A fi de propiciar la integració de les persones immigrants, La Generalitat adoptarà, entre altres, les següents mesures, que seran objecte de desplegament reglamentari:

a) Recolzar la participació i integració de les persones immigrants en les festes pròpies de la Comunitat Valenciana i en les entitats sense ànim de lucre que les organitzen i sostenen.

b) Fomentar la participació i integració dels espanyols en les festes pròpies dels grups de persones immigrants i en les entitats sense ànim de lucre que les organitzen i sostenen.

c) Promoure la divulgació de la cultura de les persones immigrants i les seues aportacions a la societat espanyola i valenciana, dins del marc constitucional.

d) Qualsevol mesures d'anàloga naturalesa i finalitat.

CAPÍTOL IV De la formació i l'ocupació

Article 32. Accés a l'ocupació de les persones immigrants

Les persones immigrants poden accedir a l'ocupació, per compte propi o alié, una vegada obtinguda la corresponent autorització administrativa per a treballar i sense que la condició de persona immigrant signifiqui impediment ni cap discriminació, d'acord amb el que estableix l'article 10 de la Llei Orgànica 4/2000, d'11 de gener, sobre drets i llibertats dels estrangers a Espanya i la seua integració social.

També poden accedir a l'ocupació pública, excepte per a aquelles ocupacions que impliquen una participació directa o indirecta en l'exercici del poder públic o en interessos que tenen per objectiu la salvaguarda dels interessos de l'Estat o Administració pública, d'acord amb els requisits que per a l'accés a l'ocupació pública estableix la Llei 7/2007, de 12 d'abril, de l'Estatut Bàsic de l'Empleat Públic.

Article 33. Dret a la formació professional no reglada

Les persones immigrants amb autorització de residència tenen dret a rebre la formació professional necessària per a facilitar la seua inserció laboral en les mateixes condicions que els espanyols.

Article 34. Objectius

En l'exercici de les competències reconegudes en l'Estatut d'Autonomia, la Generalitat cuidarà que en la formació professional i l'accés a l'ocupació de les persones immigrants es complisquen, entre altres de la mateixa naturalesa, els següents objectius:

- a) Facilitar l'accés de les persones immigrants a servicis d'informació, orientació i assessorament respecte a l'ocupació.
- b) Facilitar l'accés a programes de formació i de reciclatge o adaptació dels seus coneixements a la realitat del mercat laboral intern de la Comunitat Valenciana.
- c) Fomentar l'actuació coordinada de les distintes institucions i organitzacions públiques i privades que intervenen en matèria d'ocupació i formació per a facilitar la incorporació al mercat de treball de les persones immigrants així com la reorientació laboral.
- d) Desplegar campanyes de sensibilització destinades a l'àmbit empresarial sobre el fenomen dels fluxos migratoris i la gestió de la diversitat cultural en les empreses.
- e) Fomentar l'autoocupació com a alternativa al treball per compte d'altri.

Article 35. Mesures encaminades a afavorir l'ocupació de les persones immigrants

A fi de facilitar l'accés al treball de les persones immigrants, la Generalitat adoptarà, entre altres, les mesures següents:

- a) Realitzar estudis per a conèixer les característiques de la demanda laboral i l'oferta de treball.
- b) Difondre informació sobre vies d'accés a l'ocupació, i sobre els drets i deures dels treballadors immigrants.
- c) Establir sistemes de foment i col·laboració amb entitats d'inserció que realitzen accions dirigides a obrir el mercat de treball a les persones immigrants.
- d) Fomentar que les empreses oferisquen formació als treballadors immigrants que ocupen.

CAPÍTOL V De l'habitatge

Article 36. L'accés de les persones immigrants a l'habitatge

Amb l'objecte de garantir el dret de les persones immigrants que es troben inscrits en el padró del municipi en què residisquen habitualment a accedir a un habitatge en bones condicions i a disfrutar del sistema públic d'ajudes en matèria d'habitatge, d'acord amb l'article 13 de la Llei Orgànica 4/2000, d'11 de gener, sobre drets i llibertats dels estrangers a Espanya i la seua integració social, la Generalitat potenciarà el desenrotllament d'una política d'habitatge social, en què es tinguen en compte les necessitats particulars de les persones immigrants. Les condicions de l'exercici d'este dret seran les mateixes que per als espanyols.

Article 37. Mesures encaminades a afavorir l'accés de les persones immigrants a l'habitatge

La Generalitat, a fi de facilitar l'accés a l'habitatge de les persones immigrants que es troben inscrits en el padró del municipi en què residisquen habitualment, podrà dur a terme les mesures següents:

- a) Promocionar lloguers de baix cost i rehabilitació d'habitatge, en coordinació amb la resta d'administracions públiques.
- b) Establir servicis de mediació per a l'habitatge, les comeses dels quals es determinaran reglamentàriament.
- c) Subscriure convenis amb entitats públiques o privades per a dur a terme programes d'habitatge que afavorisquen la integració de les persones immigrants.
- d) Informar a les persones immigrants de les condicions en què poden accedir a un habitatge, tant en lloguer com en propietat.
- e) Fomentar servicis d'informació per a les persones immigrants en l'administració Local valenciana.
- f) Previndre la generació de situacions d'infrahabitatge i amuntonament, així com la segregació residencial.
- g) Qualsevol altres mesures tendents a afavorir l'accessibilitat de les persones immigrants a l'habitatge.

Article 38. De l'habitatge dels treballadors immigrants temporers

La Generalitat promourà l'allotjament dels treballadors immigrants temporers en habitatges que complisquen les condicions de dignitat i higiene adequades. A l'efecte, podrà subscriure convenis de col·laboració amb ajuntaments, entitats socials, organitzacions empresarials i sindicals.

CAPÍTOL VI

De les persones immigrants menors i jòvens

Article 39. Menors i jòvens en situació de risc o desemparament

Els menors i jòvens immigrants que es troben en la Comunitat Valenciana en una situació de risc o desemparament rebran de l'administració Pública l'atenció que necessiten, d'acord amb el que disposa la legislació vigent en matèria de protecció de menors.

Article 40. Menors immigrants no acompanyats

1. Els menors immigrants no acompanyats que es troben en la Comunitat Valenciana en una situació de desprotecció social, seran atesos per la conselleria competent en matèria de protecció de menors, que adoptarà les mesures de protecció i d'assistència que siguen necessàries per a garantir la seua atenció immediata.

2. En el cas de menors immigrants no acompanyats que no tinguen documentació acreditativa de la seua edat, es realitzaran les proves necessàries per a determinar-la de forma immediata després de la localització del menor per les Forces i Cossos de Seguretat, per a evitar el seu ingrés previ en un centre de protecció, llevat que este fóra necessari per a garantir la seua immediata atenció.

El sistema sanitari públic valencià realitzarà les proves de determinació de l'edat dels menors immigrants no acompanyats.

3. En la repatriació als seus països d'origen de les persones immigrants no acompanyats es promouran sistemes de coordinació amb les autoritats de l'Estat amb competència exclusiva sobre esta matèria. Fins que eixa repatriació es duga a terme, la Generalitat exercirà les funcions d'assistència, guarda i protecció de menors de la mateixa manera que amb els menors nacionals.

4. Es garanteix el seu dret a l'escolarització, que tindrà en compte la situació de residència limitada i temporal per a preservar els seus vincles culturals d'origen.

Article 41. Mesures específiques destinades a la integració dels jòvens

1. Es recolzarà la realització d'activitats d'oci, esportives i d'esplai que fomenten la participació conjunta de jòvens nacionals i immigrants, així com els programes que promouen l'activitat associativa entre ells.

2. Els poders públics adoptaran les mesures adequades que eviten l'aparició de grups de jòvens que promouen, emparen o justifiquen el racisme, la xenofòbia i la discriminació. A este

efecte, realitzaran, entre altres actuacions, campanyes de conscienciació pública sobre els valors constitucionals, el respecte a les persones diferents, la conveniència de la participació en labors ciutadanes i socials, els valors culturals d'altres nacionalitats, les causes de la immigració i els seus efectes positius tant per a la societat d'origen com per a la receptora.

CAPÍTOL VII

De les dones immigrants

Article 42. Mesures per a garantir la igualtat d'oportunitats de les dones immigrants

A fi d'aconseguir la igualtat d'oportunitats s'informarà i orientarà, des dels òrgans corresponents de La Generalitat, a les dones immigrants sobre aquells aspectes que faciliten la seua integració en la societat valenciana, particularment sobre els seus drets i els servicis que existeixen per a elles; es fomentarà la realització d'activitats de formació de les dones immigrants, com a via de desenrotllament personal i d'integració social; i es promourà, si és el cas, l'autoestima i l'autosuficiència de les dones immigrants.

Article 43. Mesures per a atendre les dones immigrants en situacions de risc

La Generalitat garantirà l'atenció especialitzada a dones immigrants en situació de risc, d'exclusió social i vulnerabilitat, i vetlarà per la prevenció de situacions que puguen ocasionar abandons, explotació de la prostitució i el tràfic il·legal de dones amb este fi, maltractaments, dependència absoluta del baró o altres situacions semblants, facilitant l'obtenció per les mateixes d'una informació adequada sobre els drets i mecanismes jurídics de què disposen d'acord amb la normativa vigent. Així mateix, es realitzaran campanyes d'informació i es fomentaran les xarxes de suport mutu i associacionisme.

CAPÍTOL VIII

De la família de les persones immigrants

Article 44. Suport a la família de les persones immigrants

La Generalitat oferirà a les persones immigrants informació sobre:

- a) El dret a la reagrupació familiar.
- b) Les ajudes públiques a la família.
- c) Els mitjans i procediments que faciliten el flux de remeses dineràries de les persones immigrants cap als seus països d'origen.

CAPÍTOL IX

El retorn

Article 45. Del retorn de les persones immigrants

1. Els poders públics de la Comunitat Valenciana facilitaran a les persones immigrants que desitgen retornar al seu país d'origen el suport, la informació i les ajudes regulades en esta llei, conforme al procediment que reglamentàriament s'establisca. Així mateix, tendiran a establir acords amb l'administració Central en este sentit.

2. Estes ajudes i suport es materialitzaran en les actuacions següents:

- a) Assessorar sobre la tramitació de la documentació necessària per al retorn.
- b) Propiciar la comunicació amb les autoritats del seu país que tinguen competència en matèria d'integració dels seus emigrants nacionals.
- c) Oferir informació sobre les possibilitats d'ocupació en el seu país d'origen o sobre els requisits que han de complir per a iniciar una activitat de negoci en aquell.
- d) Oferir informació a les persones immigrants que pretenen retornar al seu país sobre els drets que pot haver generat durant la seua estada en la Comunitat Valenciana o a Espanya en matèria de pensions o altres matèries semblants.
- e) Assessorar en la gestió que, si és el cas, vulga realitzar a fi de liquidar el patrimoni que haja adquirit, oferint informació sobre els seus tràmits, vies o mitjans adequats i conseqüències fiscals.
- f) La Generalitat promourà mesures per a facilitar el retorn de les persones immigrants i de les seues famílies.

CAPÍTOL X

La cooperació al desenrotllament

Article 46. Del codesenrotllament

1. Els poders públics de la Comunitat Valenciana realitzaran una política activa de codesenrotllament a fi d'aconseguir la implicació efectiva de les persones immigrants provinents de països en via de desenrotllament en les tasques de desenrotllament dels seus països d'origen.

2. Amb este fi, promourà la realització de programes i projectes amb els agents socials de la cooperació valenciana i les institucions públiques i privades, per a garantir l'efectivitat i l'eficàcia d'estes polítiques en la Comunitat Valenciana i a l'exterior.

3. Entre els àmbits d'actuació d'estos programes i acords caldrà atendre de forma especial:

a) La formació professional, la generació d'ocupació i la creació de xicotetes empreses, concessió de microcrèdits o mecanismes semblants en els països d'origen de la població immigrant.

b) El foment d'activitats de producció, comercialització i distribució de béns en els països d'origen.

c) La capacitat i la formació per al codesenrotllament, per mitjà de l'impuls d'accions que permeten la formació de la població immigrant.

d) La sensibilització per al codesenrotllament, a fi de potenciar la participació de les persones immigrants com a agents de desenrotllament i fomentar el coneixement de la realitat immigratòria, l'associacionisme, l'intercanvi d'experiències i la interculturalitat.

e) La recerca de mecanismes orientats a canalitzar les remeses cap a la reactivació del teixit productiu local i l'enfortiment d'institucions microfinanceres locals.

4. Per a la realització d'estes actuacions es promourà, en el que siga necessari, la col·laboració i la cooperació amb les institucions públiques i entitats privades dels països d'origen de les persones immigrants.

DISPOSICIÓ DEROGATÒRIA

Única

Queden derogades totes les disposicions legals o reglamentàries que contradiguen o s'oposen al que disposa esta llei.

DISPOSICIONS FINALS

Primera. Habilitació competencial

La present llei es dicta en l'exercici de la competència atribuïda a la Generalitat pels articles 148.1.3.^a, 17.ª, 20.ª i 21.ª; y 149.1.7.^a de la Constitució espanyola, com també pels articles 10.3 in fine; 12; 16; 49.1.1.^a, 4.ª, 9.ª, 24.ª, 25.ª, 26.ª i 27.ª; 49.3 8.ª i 9.ª; 53; 54; 59.5; 62.3; 79.1 i 80.5 de l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana.

Segona. Desplegament reglamentari

S'autoritza el Consell per a dictar les disposicions necessàries per al desplegament i aplicació de la present llei.

Tercera. Entrada en vigor

L'entrada en vigor d'esta llei tindrà lloc als tres mesos de la publicació en el Diari Oficial de la Comunitat Valenciana.

Per tant, ordene que tots els ciutadans, tribunals, autoritats i poders públics als quals pertoque, observen i facen complir esta llei.

València, 5 de desembre de 2008

El president de la Generalitat,
FRANCISCO CAMPS ORTIZ

ANÀLISI JURÍDICA

Aquesta disposició està afectada per:

AFFECTADA PER:

- **LLEI 13/2016, de 29 de desembre, de mesures fiscals, de gestió administrativa i financera, i d'organització de la Generalitat. [2016/10576] (DOGV núm. 7948 de 31.12.2016) Ref. Base de dades 009919/2016**

DESENVOLUPADA O COMPLEMENTADA PER:

- **DECRET 93/2009, de 10 de juliol, del Consell, pel qual s'aprova el Reglament de la Llei 15/2008, de 5 de desembre, de la Generalitat, d'Integració de les Persones Immigrants en la Comunitat Valenciana. [2009/8340] (DOGV núm. 6056 de 14.07.2009) Ref. Base de dades 008237/2009**

MODIFICADA PER:

- **LLEI 10/2015, de 29 de desembre, de mesures fiscals, de gestió administrativa i financera, i d'organització de la Generalitat. [2015/10410] (DOGV núm. 7689 de 31.12.2015) Ref. Base de dades 009939/2015**
- **LLEI 9/2019, de 23 de desembre, de la Generalitat, de mesures fiscals, de gestió administrativa i financera i d'organització de la Generalitat. [2019/12433] (DOGV núm. 8707 de 30.12.2019) Ref. Base de dades 011336/2019**
- **LLEI 3/2020, de 30 de desembre, de la Generalitat, de mesures fiscals, de gestió administrativa i financera i d'organització de la Generalitat 2021. [2020/11362] (DOGV núm. 8987 de 31.12.2020) Ref. Base de dades 010710/2020**